RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2004/63 Plez

i n d e k l a c h t nr. 2004.0536 (014.04)

ingediend door:

hierna te noemen 'klagers',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer. De Raad heeft aanleiding gevonden, alvorens uitspraak te doen, verzekeraar in een zitting van de Raad te horen.

Voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, is het navolgende gebleken.

Inleiding

Klagers hebben bij verzekeraar een watersportverzekering gesloten voor hun pleziervaartuig.

In artikel 9.3 van de op de verzekering van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden is bepaald:
'De schadevergoeding
Indien ingeval van schade het verzekerde object:
(…)
9.3.3 niet wordt gerepareerd, hoewel dat wel mogelijk is, wordt de dagwaarde vergoed van het verzekerde object van vlak voor de schade of, indien deze lager zijn, de reparatiekosten onder aftrek van een veronderstelde verbetering nieuw voor oud.(…)'

In artikel 9.4 van deze voorwaarden is bepaald:
'Op de schadevergoeding wordt in mindering gebracht:
(…)
- de waarde van de restanten van het verzekerde object bij toepassing van de regeling onder (…) artikel 9.3.3;(…)'

Op 6 augustus 2003 is schade ontstaan aan het pleziervaartuig van klagers. Een door verzekeraar ingeschakelde expert heeft de schade op basis van reparatie c.q. vervanging van de voetlijsten vastgesteld op een bedrag van € 6.435,77 incl. BTW. Op basis van partieel herstel van de schade en het verschil tussen de waarde van het vaartuig voor en na de schade heeft de expert de schade vastgesteld op een bedrag van € 1.836,99 incl. BTW.

De klacht

Klagers verschillen met verzekeraar van mening over de uitleg van de verzekeringsvoorwaarden. Het betreft de schadevergoeding als klagers vrijwillig besluiten om hun boot niet, althans gedeeltelijk niet te laten repareren. Dit wordt geregeld in artikel 9.3.3 en volgens verzekeraar ook in artikel 9.4 van de verzekeringsvoorwaarden.

Klagers leggen deze polisbepalingen als volgt uit. De dagwaarde vlak voor de schade is hoger dan de reparatiekosten. Dan worden volgens artikel 9.3.3 de reparatiekosten vergoed. Artikel 9.4 tweede gedachtestreepje is niet van toepassing omdat het verzekerde object niet wordt vergoed.

Verzekeraar heeft voorgesteld om de Ombudsman Verzekeringen te vragen een uitspraak te doen in het verschil van mening en deed toen voorkomen dat deze uitspraak bindend zou zijn. Hoewel de Ombudsman duidelijk heeft uitgesproken dat klagers recht hebben op vergoeding van de reparatiekosten, wil verzekeraar deze niet betalen. Volgens verzekeraar moeten klagers maar naar de rechter gaan. Klagers vinden deze handelwijze van verzekeraar onbehoorlijk.

Het standpunt van verzekeraar

Klagers kregen op 6 augustus 2003 met hun schip een aanvaring. Nadat zij de schade hadden gemeld heeft verzekeraar een expert ingeschakeld. Deze kwam tot twee schadeopstellingen, namelijk (A) op basis van reparatie ten bedrage van € 6.435,77 en (B) op basis van niet-repareren, althans gedeeltelijk niet-repareren, namelijk het verschil tussen de waarde van het vaartuig voor de schade en de waarde van het vaartuig na de schade, vermeerderd met de reparatiekosten over wat wel gerepareerd wordt, in totaal € 1.836,99. Schadeopstelling B wordt verder aangeduid als de schadeopstelling bij niet-reparatie. Klagers zien af van repareren, maar verlangen toch een vergoeding op basis van reparatiekosten (schadeopstelling A). Nadrukkelijk zij vermeld dat als zij wel overgaan tot repareren, zij ook in de visie van verzekeraar recht hebben op vergoeding volgens schadeopstelling A. De schadevergoeding is geregeld in de artikelen 9.3 en 9.4 van de verzekeringsvoorwaarden.

Artikel 9.3 bestaat uit vier delen:

- 9.3.1 regelt het geval dat een vaartuig wordt gerepareerd
- 9.3.2 regelt het geval dat een vaartuig niet kan worden gerepareerd of uit de macht van een verzekerde is geraakt en terugverkrijging niet binnen redelijke termijn is te verwachten- 9.3.3 regelt het geval dat een vaartuig niet wordt gerepareerd hoewel dit wel mogelijk is- 9.3.4 regelt de schadevergoeding ter zake van een buitenboordmotor die aan bepaalde voorwaarden voldoetArtikel 9.4 regelt de vermindering op de schadevergoeding.Voor het beoordelen van de klacht zijn dan ook de artikelen 9.3.3 en 9.4 van belang. Volgens klagers is, naar verzekeraar begrijpt, bij toepassing van artikel 9.3.3 artikel 9.4 niet van toepassing. Zij baseren dit op het feit dat als de reparatiekosten lager zijn dan de waarde van het verzekerde object vlak voor de schade (en dus de reparatiekosten ingevolge artikel 9.3.3 moeten worden vergoed), dan vervolgens ingevolge artikel 9.4 van deze reparatiekosten nog de waarde van de restanten, dat wil zeggen de waarde van het vaartuig na de

schadeveroorzakende gebeurtenis, moet worden afgetrokken en dit tot het absurde resultaat zou kunnen leiden dat dan geen enkel recht op een uitkering zou ontstaan. Dus is volgens klagers alleen artikel 9.3.3 van toepassing, hetgeen

inhoudt dat recht bestaat op het laagste bedrag van de dagwaarde van het verzekerde object vlak voor de schade en de reparatiekosten, in dit geval dus de reparatiekosten ten bedrage van € 6.435,77.

Aan klagers kan worden toegegeven dat artikel 9.3.3 in verbinding met artikel 9.4, tweede gedachtestreepje helderder kan worden geformuleerd. De interpretatie van klagers leidt echter tot het ongewenste resultaat dat in een geval als onderhavige, waarin de waardevermindering, indien niet gerepareerd wordt, € 1.836,99 bedraagt en de herstelkosten € 6.435,77 bedragen, verzekeraar toch verplicht zou zijn om de herstelkosten uit te keren hoewel klagers niet wensen te repareren. Het is in strijd met het indemniteitsbeginsel en met de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan deze polisbepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten om aan te nemen dat verzekeraar € 6.435,77 reparatiekosten zou moeten betalen terwijl de waardevermindering maar € 1.836,99 bedraagt en de verzekerde niet gaat repareren. Daarbij moet worden bedacht dat het zich hier voordoende geval uiterst zelden voorkomt: meestal is de waardevermindering minstens gelijk aan de reparatiekosten. Tevens moet in aanmerking worden genomen dat het niet-repareren een wilsrecht is: de verzekerde wordt niet gedwongen om af te zien van reparatie:als hij tot reparatie overgaat, zal verzekeraar hem uiteraard de reparatiekosten ten bedrage van € 6.435,77 betalen en kan de verzekerde niet worden tegengeworpen dat de waardevermindering minder is dan de reparatiekosten. Artikel 9.4, tweede gedachtestreepje verwijst duidelijk naar artikel 9.3.3. De regeling moet dan ook aldus geïnterpreteerd worden: de laagste van de volgende twee schadeopstellingen: of de dagwaarde minus de restanten, derhalve: € 1.836,99, of de reparatiekosten. Het feit dat volgens de letterlijke tekst van artikel 9.4, tweede gedachtestreepje, ook in het laatste geval (dus als de reparatiekosten lager zijn dan de dagwaarde) de restanten van de reparatiekosten moeten worden afgetrokken en dat dit tot het absurde resultaat zou leiden dat de verzekerde dan niets zou krijgen en dit resultaat (terecht) onaanvaardbaar is, moet niet tot gevolg hebben dat het artikel geheel buiten beschouwing moet worden gelaten.

Het commentaar van klagers

Klagers hebben, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, hun klacht gehandhaafd.

Het overleg met verzekeraar

Ter zitting is de klacht met verzekeraar besproken.

Het oordeel van de Raad

1. Naar verzekeraar in zijn eerdere correspondentie, zijn verweerschrift en ook nog ter zitting heeft erkend, zijn de artikelen 9.3.3 en 9.4 van de van toepassing zijnde verzekeringsvoorwaarden ongelukkig geredigeerd. Naar verzekeraar ter zitting heeft meegedeeld heeft hij inmiddels besloten de redactie binnenkort te herzien.

2004/63 Plez

2. Verdedigbaar is het standpunt van verzekeraar dat in het onderhavige geval, waarin de waardevermindering en de reparatiekosten, indien slechts gedeeltelijk gerepareerd wordt, € 1.836,99 bedragen, het in strijd is met het indemniteitsbeginsel en met de zin die partijen in de gegeven omstandigheden over en weer redelijkerwijs aan de betrokken

polisbepalingen mochten toekennen en op hetgeen zij te dien aanzien redelijkerwijs van elkaar mochten verwachten, dat hij € 6.435,77 voor de kosten van geheel herstel aan klagers zou moeten betalen. Verzekeraar heeft door aan klagers, die te kennen hebben gegeven niet tot (volledige) reparatie over te gaan, niet de kosten van geheel herstel ten bedrage van € 6.435,77 incl. BTW uit te keren, de goede naam van het verzekeringsbedrijf derhalve niet geschaad.
3.1 Volgens het laatste onderdeel van de klacht heeft verzekeraar zich onbehoorlijk gedragen omdat hij niet tot uitkering van de herstelkosten overgaat, ondanks de omstandigheid dat de Ombudsman Verzekeringen heeft uitgesproken dat klagers recht hebben op betaling daarvan en verzekeraar het heeft doen voorkomen dat de uitspraak van de Ombudsman bindend zou zijn.
3.2 Uitgangspunt is dat de Ombudsman blijkens art. 5 onder a. van zijn reglement tot taak heeft te bemiddelen tussen consumenten enerzijds en aangeslotenen anderzijds bij klachten die betrekking hebben op de bemiddeling, totstandkoming en uitvoering van verzekeringsovereenkomsten. Zoals de Ombudsman een en andermaal in correspondentie met klagers heeft uiteengezet en zoals ook in deze zaak aan klagers is geschreven, behoort het niet tot de taak van de Ombudsman om te komen tot een bindende uitspraak op het punt van de uitleg van de polisvoorwaarden. De Ombudsman is geen rechter of arbiter, stelt geen aansprakelijkheid vast, doet geen incasso en vertegenwoordigt noch de verzekeraar, noch de consument of de verzekeringnemer. In zijn brief van 14 januari 2004 heeft de Ombudsman dan ook aan klagers geschreven dat het ‘van zijn kant om een marginale toetsing gaat’.
3.3 Bij de uitleg van de onderhavige polisbepalingen heeft de Ombudsman uitdrukkelijk vermeld slechts zijn persoonlijke visie te geven (brief van 26 november 2003 aan verzekeraar). Verzekeraar was derhalve niet verplicht zich aan de uitleg van de polisbepalingen door de Ombudsman te conformeren.
3.4 Dat de Ombudsman zijn diensten heeft aangeboden, vloeit enerzijds voort uit het feit dat bij het Klachteninstituut aangeslotenen verplicht zijn verzekerden op het bestaan van het Klachteninstituut te wijzen indien een geschil met een verzekerde is ontstaan en anderzijds uit de taakopvatting van de Ombudsman in deze zaak dat voor hem ‘wellicht een rol in de bemiddelende sfeer is weggelegd’ (zie zijn brief van 7 oktober 2003 aan verzekeraar). Nu het oordeel van de Ombudsman voor géén van partijen bindend is, kan het enkele door een verzekeringsmaatschappij verwijzen van een verzekerde naar de Ombudsman dan ook niet worden opgevat als het aanbieden van de mogelijkheid van een bindende uitspraak, waaraan de maatschappij is gebonden. Ook het verzoek van klagers hield blijkens het klachtenformulier niet anders in dan een verzoek om bemiddeling. Andere omstandigheden waaruit een verplichting van verzekeraar om zich neer te leggen bij de uitleg door de Ombudsman wel zou voortvloeien, zijn niet gebleken.
4. Door onder de gegeven omstandigheden niet tot uitkering van de kosten van algeheel herstel ten bedrage van € 6.435,77 incl. BTW over te gaan heeft verzekeraar de goede naam van het verzekeringsbedrijf dan ook niet geschaad.

2004/63 Plez

De beslissing
De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 6 september 2004 door Mr. E.M. Wesseling-van Gent, voorzitter,

Mr. J.G.C. Kamphuisen, Mr. E.J. Numann, Mr. F.R. Salomons en Mr. J.R. Schaafsma, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van Mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De Voorzitter:

(Mr. E.M. Wesseling-van Gent)

De Secretaris:

(Mr. S.N.W. Karreman)